

Director de producție editorială: Ionuț Burcioiu

Redactare: Diana Iepure

Corectură: Dușa Udrea, Gabriela Grigorescu

Tehnoredactare & DTP copertă: Mihail Vlad

Design copertă: Sorina Popescu

Pregătire de tipar: Marius Badea

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Profesori la tablă : exerciții de libertate : antologie de proză scurtă /

coord. de Diana Iepure. – Pitești : Paralela 45, 2025

ISBN 978-973-47-4319-3

I. Iepure, Diana (coord.)

821.135.1

Copyright © Editura Paralela 45, 2025

Prezenta lucrare folosește denumiri ce constituie mărci înregistrate, iar conținutul este protejat de legislația privind dreptul de proprietate intelectuală.

www.edituraparelela45.ro

COMENZI – CARTEA PRIN POȘTĂ

EDITURA PARALELA 45

Bulevardul Republicii, nr. 148, Clădirea C1, etaj 4, Pitești,
jud. Argeș, cod 110177

Tel.: 0248 633 130; 0753 040 444; 0721 247 918

Tel./fax: 0248 214 533; 0248 631 439; 0248 631 492

E-mail: comenzi@edituraparelela45.ro

www.edituraparelela45.ro

Contravaloarea timbrului literar se depune
în contul Uniunii Scriitorilor din România.

Tiparul executat la tipografia Editurii Paralela 45

E-mail: tipografie@edituraparelela45.ro

Antologie de proză scurtă coordonată de
Diana Iepure

Profesori la tablă

Exerciții de libertate

Editura Paralela 45

Cuprins

Argument	7
Arcadia Solum	
<i>Copiii aşteptării</i>	11
Anda Vahnovan	
<i>Hijabul</i>	19
Shrek Tímea	
<i>Orfana</i>	25
<i>Pactul</i>	31
Florin Dumitrescu	
<i>Inul şi outul</i>	37
Adrian Jicu	
<i>Vali</i>	47
Georgiana Sârbu	
<i>Bacalaureat</i>	61
Adrian Mureşan	
<i>Cum m-am făcut prof de română (playlist)</i>	67

Romeo Aurelian Ilie	
<i>Cea mai mare declarație de dragoste</i>	93
Ștefania Mihalache	
<i>Uneori și paralelele se întâlnesc</i>	99
Daniela Luca	
<i>„Predau Suflet“</i>	107
Maria Pilchin	
<i>Cealaltă femeie</i>	117
Andrei Mocuța	
<i>Tout le monde est une nonne</i>	125
Irina-Roxana Georgescu	
<i>BSF</i>	131
Nina Corcinschi	
<i>Femeia din icoană</i>	139
Lia Faur	
<i>Kefir și ciocolată</i>	155
Cristina Bogdan	
<i>Jurnal de profesor în era rețelelor sociale – decupaje</i>	167
Biografii	177

Argument

Fiecare dintre noi are cel puțin un profesor preferat, norocoșii au chiar mai mulți, întâlnind în anii de școală sau de facultate adevărați profesioniști, oameni care se dedică muncii lor cu pasiune și devotament. Persistă în spațiul public acea imagine a profesorului care, zidit între caiete, planuri de lucru și literatură de specialitate, acumulează cunoștințe pentru a ni le transmite, mai apoi, de la catedră. Dar, dincolo de rolul lui didactic, de care suntem toți conștienți, lucrurile fiind din acest punct de vedere foarte la suprafață, profesorul are o personalitate complexă, cu diverse preocupări, artistice sau nu, cu o viață în afara școlii, una care îi marchează felul de a fi, îi conturează calitățile, iar noi, remarcându-l, ne dorim să fim cât mai mult în preajma lui. Profesorul devine, astfel, un reper magnetic, o personalitate pe care o urmăm.

Antologia *Profesori la tablă. Exerciții de libertate* scoate profesorii „la tablă” într-un mod special, propunând o formă editorială care înglobează genuri și voci diferite, toate autentice. Autorii, profesori din învățământul preuniversitar și universitar, abordează diferite subiecte, inclusiv și unele tabu, și

prezintă secvențe din viața școlii, bazându-se nu doar pe cunoștințe teoretice, ci, mai ales, pe experiența practică, reușind să contureze un portret complex al lumii noastre. Astfel, textele din antologie sunt valoroase nu doar din punct de vedere estetic, ci pot fi studiate și ca documente ale unei realități sociale.

Cu siguranță, citind această antologie, veți fi cu un pas mai aproape de a înțelege profesorii, lumea lor interioară, cea cu potențial creativ, legată de cultură și literatură. Veți descoperi că profesorii nu sunt doar niște soldăței de plumb, obligați să formeze minți. Empatici, sensibili, pasionați de literatură, ei oferă niște surse valabile pentru cei care își doresc să înțeleagă cum interferează educația și arta în contextul socio-cultural actual.

Diana Iepure

ANDRA VAHNOVAN

Hijabul

„Nu uitaaaaaaa că eeeeești roooooomâââââân!“ De pe ecranele sălii de festivități, glasul lui Furdui Iancu părea și mai convingător. Personalul școlii londoneze nu înțelegea ce se întâmplă. Tot mai multe capete mirate apăreau de după ușă, iar fața de masă brodată, ulcelele de lut, din care răsăreau spice, coșurile cu bunătăți și colacul împletit le alimentau curiozitatea.

— Lăsați-vă aici costumele și mergeți la masă! Ne vom schimba după ce reveniți! le-am strigat copiilor.

Rugămintea direcțiunii a fost să nu vină nemâncați la serbare, iar cea a mamelor — să nu plece plini de pete.

Iile brodate și cămășile populare făcuseră un drum lung în coletele livrate de Costel. „Trimiti cât di răpidi un costum popular pintru Bebe, mamî, șî nie unu’ cu fustî aşă ca-n sat la moșu, cu horboțâcî șî numa’ dicît un brâu! Șî sî nu uiț’ niști cămeș tradiționali pintru bărbaț. Trebu sî-mbrăcăm directoru’, adjunctul șî pi shel de la office!“ îi turuise Ileana pe WhatsApp. Ilenei i se mai spunea și „Ambasadoarea“. Fusesse angajată part-time, special pentru copiii români și, cu siguranță, nu

m-aș fi descurcat fără ea. Împreună, am aruncat un prosop cu margini croșetate peste posterul despre utilizarea inhalatorului în cazul unei crize de astm. Cunoșteam procedurile. Tocmai absolvisem cursul de *first aid* obligatoriu pentru personalul școlii și mi-am amintit că nucile mele de decor, cele din coșul împletit, trebuiau ascunse imediat, până nu fuseseră încă observate de personalul rigid și sever de la *safeguarding*.

Serbarea dedicată României fusese strecurată între Ziua Egiptului și Ziua Franței. Noroc că găsisem o fereastră, când sala de festivități nu era ocupată de sport, de orchestră sau de cursurile de prim ajutor.

„Eu mâncai deja *lunch pack*-ul“, îmi zice Nicu, nerăbdător să îi aranjez brâul. „Și *snack*-ul!“

Instrucțiunile erau stricte și în privința invitaților. Prin înscrierea online, doritorii achitau 3 lire pentru bilet. Sala nu era foarte încăpătoare. Aveau să vină și învățători și copii din alte clase, încurajați să participe la serbarea colegilor români. Cunoașterea și acceptarea multiculturalității sunt două dintre condițiile obligatorii și la examenul pentru obținerea cetățeniei britanice.

Sălile de festivități din școlile din Anglia nu se deosebesc cu nimic de cele din Chișinău: scenă din lemn, cortină grea, scări pe lateral, pian. Poate doar băncile alea lungi, asemenea celor din sala de sport, nu aveau ce căuta printre scaunele pliabile. Copiii veniți din România, dar și din India, Polonia, Turcia, Afganistan, Pakistan, Africa și Sri Lanka afișaseră pe standurile de pe coridoare mici proiecte despre țările lor de origine. Cele mai multe aveau desenat tricolorul românesc. Jumătate

dintre copiii acestei școli dintr-un cartier indian al Londrei sunt români.

Privind la invitații care invadau sala, am început să mă îngrijorez că n-aveam destui cozonaci cu rahat și cacao. Și pungile cu covrigi erau parcă puține. Noroc cu două cutii de cornulețe cu gem, luate ca rezervă. Magazinele „Bucharest“ din Londra vând și murături, și leuștean. La o adică, dacă îmi trebuie ceva pentru decor, am de unde lua. Găsesc până și alcool sanitar „Mona“.

— Hai, fato, că e mișto cu traistă! Fugi pe scenă! Love you! am surprins în toată agitația vorbele de încurajare ale unui tătic.

Oaspeții care s-au înscris au fost verificați după liste și ghidați de personalul școlii. Nici la toaletă fără însoțitori nu au avut voie. Regulamentele din școlile de aici sunt foarte stricte. Mi-a luat timp să mă obișnuiesc cu asta.

Părinții români care aveau copii în clasele cu nume de animale — „Fox“, „Meerkat“, „Hedgehog“, „Giraffe“, „Badger“, „Squirrel“, „Octopus“, „Seahorse“ și „Polar Bears“ — s-au agitat să facă rost de ii, catrințe, brâie, chimire, ițari și poale din zonele de unde vin. Fetele din clasa „Cobrelor“ au avut chiar și ilice. Am reușit să reîntregim simbolic harta României. Mama mi-a trimis de la Chișinău o cămașă cu altă specifică sudului Basarabiei, de care purtau învățătoarele. „Ferma animalelor în consume populare“, am vrut să remarc ironic, dar am preferat să tac. Și să zâmbesc. Așa cum am învățat de la englezi. „В чужой монастырь со своим уставом не ходят“¹ mi-a venit în minte o zicală rusească, dar și jena că nu mi-am putut șterge

¹ Nu vii cu regulile tale într-o mănăstire străină. (rus.)

din cap limba rusă nici măcar la ani și kilometri distanță. Oare e cazul? Nu, nu s-o șterg, ci să îmi fie jenă? Gândurile mi-au fost întrerupte de sunetele de probă ale microfonului.

Simpaticul director al școlii, adorat de toată lumea și îmbrăcat pentru eveniment în cămașa populară, a ținut un *speech* scris în limba română, pentru care exersase la greu. Chiar s-a străduit. Ambasadorul României și ambasadorul Republicii Moldova – ambii invitați de onoare din partea direcțiunii – i-au lăudat pe copii că nu-și uită limba, tradițiile, obiceiurile.

Înainte de a intra în scenă, o fetiță cu părul negru și lung și-a dat jos hijabul, iar mama i-a pus pe cap un batic înflorat. „Ciuleandra“ și „Alunelul“ au înroșit călcăiele dansatoarelor și obrajii părinților din sală. Copiii lor au reușit să își spună poeziile învățate într-o română corectă, dar cu un pronunțat accent englezesc. „În aceeași limbă, toată lumea plânge“ i-a emoționat chiar și pe cei care nu înțelegeau o boabă românește.

Serbarea reușise. Coșulețele cu dulciuri fuseseră luate cu asalt.

Poze cu părinții, poze cu directorul, poze cu prosopul croșetat, poze cu ambasadorii și cu diplomele de laudă. Și cu spicele de grâu. Poze. Postări. Hashtaguri.

La finalul serii, atât saltelele ortopedice dosite după cortină, cât și coșul cu peruci pentru teatru erau pline cu pahare goale de carton și șervețele murdare. În gura deschisă a manechinului pentru exersarea resuscitării cineva inserase un ambalaj de „Măgura“.

Plecaseră aproape toți, iar dansatoarele își schimbau pantofii.

Fetița cu părul lung și negru și-a scos oglinjoara din ghiozdan. Și-a dat jos baticul roșu cu flori. Și-a pieptănat cu grijă

vârfurile dese, le-a prins în coadă, apoi și-a acoperit capul cu o căciuliță elastică. Maică-sa i-a pus peste căciuliță vâlul negru de șifon, ținând între buze două ace cu gămălie. Partea mai scurtă a vâlului i-a trecut-o pe sub bărbie și i-a fixat-o pe lateral, în dreptul urechii, încadrându-i fața într-un oval perfect. Celălalt capăt, mai lung, trecut, și el, pe sub bărbie, a fost lăsat să-i cadă ușor peste umăr. I-a fixat apoi ambele straturi în vârful capului. „Pentru siguranță!“, mi-a explicat.

O felie de cozonac „Boromir“ a fost luată acasă, într-un șervețel. Și un covrig: „Musai pentru tati!“ Umerașele goale și hainele transpirate au fost puse în pungă.

— Ioi, ce fain a fost! a exclamat fetița fericită și au ieșit amândouă, mamă și fiică, pe poarta școlii.

„Nu uita că ești român/Că sus în deal la tine-n sat/Popa Ioan te-a botezat/Și lelea Stanca te-a ținut un an la sân...“ s-a tot auzit din geamul sălii de festivități.

ANDREI MOCUȚA

Tout le monde est une nonne

Azi nu țin curs, fiindcă e sărbătoare. Sfântul Andrei s-a nimerit în acest an să cadă chiar într-o luni. Un prilej minunat să mă odihnesc și să mai scriu niște pagini la teză. În tihna camerei mele, în singurătate deplină, nederanjat de nimeni. Ah, micile plăceri ale vieții! Deși, trebuie să recunosc, după primele trei sedințe cu studenții m-am obișnuit cu atmosfera din sala 420 și cu energia pe care ei o transmit. Cred că începem să devenim, ușor-ușor, un grup compact. Am o vagă bănuială că-i atrage puțin la mine ideea că nu dețin un aparat teoretic prea bine pus la punct, sunt și ei probabil la fel de sătui ca mine de limbajul sofisticat și de normele academice. Că le predau totul ca pe o poveste. La naiba, cred că îmi era puțin dor de ei. Acum stau și mă gândesc la toți profesorii minunați care mi-au însuflețit dorința de a transmite, la rândul meu, mai departe. De la ei am înțeles că frumusețea și plăcerea se află în inima artei de a predă. Cel mai bun profesor este acela care vrea să găsești sensul în lucrurile care i-au oferit și lui plăcere, să fii curentat de aceeași descoperire, astfel încât aprecierea frumuseții din clipa în care ai rostit „evrica!“ să dureze mai mult decât propria viață.

Scuzați derapajul. Să vă spun mai bine care e rolul meu în toată această poveste. Doctorand fiind, sunt obligat prin contract să țin un curs săptămânal despre subiectul tratat în teză, în fiecare luni, în sala 420. Adică să-l fac accesibil pe celebrul J. D. Salinger unui grup eclectic de cursanți, fiecare venit din alt domeniu, nu neapărat tangențial cu literatura. Trebuie spus din capul locului că nu am de-a face numai cu studenți de la Litere, ceea ce deja e o provocare. Vorbim despre un curs mai mult experimental adresat nespecialiștilor, un fel de opțional exotic. Cerința minimă însă este ca participanții să fi citit înainte cele patru volume deloc groase ale autorului. Pentru a evita explicații elementare și a putea intra direct în miezul problemei. Numai că, între noi fie vorba, aș fi preferat să rămân la versiunea dactilografiată, la tălmăcirea universului salingerian în liniștea colibe mele, izolat și fericit ca un vierme de bibliotecă, nu în fața unui public față de care am uriașa îndatorire de a nu-l lăsa să adoarmă.

Însă azi (*lucky me!*) e zi liberă și trebuie să mă bucur de ea. Să mai citesc, să văd vreo două seriale și să ajung la zi cu scrisul tezei, pentru că sunt puțin în urmă. Un bun prilej să părăsesc orașul în care m-am înscris la doctorat și să mă izolez în buncărul de la țară timp de o săptămână. Nu am întâlnire cu profesorul coordonator (mă rog, profesoara) și nici de frecventat vreun curs de specialitate. Perioadele acestea de final de an sunt cele mai profitabile pentru închis în propria carapace și pentru scris în tihnă. Deasupra unui vraf enorm de cărți de critică literară văd volumul *Nouă povestiri*. E următorul pe lista mea de decodificare. Dar înainte să trec la treabă am zis să

verific rapid corespondența electronică. Ce am găsit în *inbox* m-a lăsat câteva clipe cu gura căscată.

Cred rar în minuni, dar una dintre ele s-a produs chiar în această dimineață minunată. Am fost atât de surprins și desprins de realitate pentru câteva zecimi de secundă, încât era să dea cafeaua în clocot pe aragaz. Dar să nu vă mai țin cu suflul la gură, mai bine las dovezile să vorbească de la sine. Fără tovărășia cafelei fierbinți aș fi crezut că visez totul. Reproduc în întregime mesajul, nealterat, exact așa cum l-am primit și pe care l-am citit de mai multe ori:

Stimate domnule profesor,

Vă rog în primul rând să îmi iertați sfiala exagerată, însă ea are un temei. Nu mă cunoașteți, fiindcă nu am participat la niciun curs. Vă veți întreba ce caut aici, atunci, în mediul virtual? Simplu. Obligațiile vieții monahale nu îmi permit ieșirile în lumea civilizată. Da, oricât de clișeistic ar suna în raport cu nuvela Perioada albastră a lui De Daumier-Smith a lui Salinger, sunt o călugăriță de la Mănăstirea Cebza, dar nu vă scriu precum sora Irma lui Daumier-Smith fiindcă am aspirații artistice, ci pentru că am îmbrăcat și eu cândva straie lumești și empatizez cu dumneavoastră. Am început și eu un doctorat în Teologie în urmă cu ceva timp, dar noua chemare a fost mult prea puternică, am încercat o vreme să le desfășor pe ambele în paralel, însă am realizat că dihotomia aceasta mă distrage de la adevăratul meu țel. Am renunțat la studii, și nu regret nicio clipă.

Vai mie, mi-am dat seama că nici măcar nu m-am prezentat!

Sunt maica Siluana.

E numele pe care l-am primit aici, orice identitate aș fi avut înainte de venirea la mănăstire a dispărut odată cu sinele meu vechi. În consecință, prefer să mă asociați cu o prezență abstractă. Dacă am învățat amândoi ceva din pildele lui Salinger e că înfățișarea și forma nu contează. M-am înscris la curs fiindcă l-am văzut anunțat pe afișier tocmai când am trecut pe la secretariat ca să-mi închei ultimele socoteli cu scurta mea carieră universitară. Deoarece Salinger a fost mentorul tinereții mele și în mare măsură și lui i se datorează decizia de a mă retrage din forfota existenței lumești, nu-mi puteam refuza un ultim puseu de nostalgie, să-i zicem un capriciu, mai ales când am văzut că toate materialele cursului ne vor fi puse la îndemână pe adresa de e-mail. Sunt conștientă că pierd toată interacțiunea din clasă – ceea ce face subiectul de două ori mai interesant –, însă acestea sunt singurele mele condiții de participare și, cu voia dumneavoastră, tot ceea ce doresc este să rămân o prezență discretă și fantomatică, exact ca și până acum.

Nici nu știți cât de bine mi-a prins reîntâlnirea cu pustnicul din Cornish, prelegerile dumneavoastră din suportul online al cursului mi-au întărit convingerea că am luat cea mai bună decizie. Iată, conexiunea la internet poate fi o binecuvântare în acest sat uitat de lume, îmi permite să recuperez timpul pe care nu îl pot onora cu prezența în sala de curs. Nici mănăstirile nu mai sunt locurile de sihăstrie de altădată! Dar acesta nu e neapărat un lucru rău.

Cel mai mult regret întâlnirea cu profesorul Dipti R. Pattanaik, firește că sunt curioasă să compar și să descopăr cum se raportează spiritualitatea orientală la un autor pe care l-am citit și răscitit.

Chiar dacă scopul meu nu este acela de a absolvi acest curs — nu mi-o luați în nume de rău, dar o diplomă în plus nu mi-ar servi la nimic și nici nu ar fi cinstit față de colegii mei care sunt prezenți zi-lumină acolo —, aș dori să vă trimit umila mea contribuție. Veți regăsi în aceste pagini unele dintre cele mai revelatoare momente ale vieții mele, cred că e clipa în care mi-am întors cu adevărat privirea către Dumnezeu. Am încercat să nu redactez un studiu strict teologic, m-am abținut și autocenzurat cât am putut, dar nu am reușit întru totul, după cum veți vedea. Sper că mă veți înțelege, nu poți trăi printre sfinți și să scrii despre anvelope de iarnă.

Nu sunt ortodoxă radicală, tolerez orice formă de manifestare spirituală, sunt conștientă de influențele preponderent orientale asupra autorului nostru și le îmbrățișez cu aceeași ardoare cu care iubesc Biblia creștină. Totodată, aș dori încă de acum să nu puneți la suflet dojana dogmatică pe care o aplic drăguței de Franny, numai că, după suficient timp petrecut în austeritate, meditație și rugăciune, constat tot mai mult că aspirațiile ei spirituale sunt mai degrabă mofturi decât profunde căutări. Sigur, cauza ei nu e una pierdută, dar mai bine nu divulg și vă las să descoperiți singur. Cu speranța că lectura nu vă va indispuce și veți reține ceva din gândurile mele sincere, vă doresc tot binele din lume și să îmbrățișați calea pe care dumneavoastră considerați că vă reprezintă cel mai bine.

Viața asta e prea scurtă pentru a ne rata țelul.

Doamne ajută!

Spor (sper) la lectură!